

NUPUTUSÜLESANNE

Julgeolekuasutustes nagu Välisluureamet töötavad oma valdkonna parimad eksperdid. Töös edukas olemiseks on aga lisaks valdkonnaspetsiifilistele teadmistele vaja ka laia silmaringi.

TESTI OMA TEADMISI JÄRGMISTE KÜSIMUSTEGA! ÕIGED VASTUSED LEIAD LEHE LÖPUST.

1. 1990. aastal toimunud ebahariliku tehingu käigus tarnis üks USA suurettevõtte Nõukogude Liitu 3 miljardi dollari väärtuses oma toodangut ning sai vastu fregati, ristleja, hävitaja ja 17 allveelaeva. Tehingu järel kuulus ettevõttele laevade poolst tugevuselt kuues merevägi maailmas.

Nõukogude Liidu tarbijatele oli selle ettevõtte toodang tuttav juba varasemast ajast, kui seda veeti sisse vahetuskaubana Stolitsnaja viina vastu – raha eest midagi importida ei saanud, sest rublade väärtus oli väljaspool Nõukogude Liitu olematu. Mis ettevõtte kirjeldatud laevastiku omandas?

2. See Venemaa poliitik on tunnistanud, et mängis noorena malet mustas mantlis kummituse vastu. Kui ta keskikka jõudis, hakkasid tal aga külas käima tulnukad. Poliitik väitis, et tulnukad olid ta ka oma laevale vestlema ja reisima kutsunud.

Üks Vene Riigiduumaa saadik esitas seepeale toonasele Venemaa Föderatsiooni presidendile Dmitri Medvedevile palve uurida, ega küsitav poliitik äkki tulnukatele riigisaladusi välja ei ole lobisenud. Kes on see poliitik, kes tegutses muuhulgas ühe ülemaailmse spordiorganisatsiooni presidendina?

3. See relvaüksus oli Vabadussõjas üks omanäolisemaid. Üksus kuulus baltisakslastest koosneva Balti pataljoni juurde. Üksuse käsutuses olnud sõidukid toodi 2. veebruaril 1919 Haapsalust ja esimene patrullisõit tehti 27. veebruaril 1919. Juba 1919. aasta aprillis see üksus likvideeriti, kuna sõidukeid ei olnud teatud tingimuste tõttu võimalik enam kasutada.

Relvaüksuse ülesandeks oli Balti pataljoni parema tiiva valvamine ning luure- ja patrullülesannete täitmine. Üksuse baasiks oli Remniku ja ülemaks kaptenleitnant Adam von Gernet (1878–1944). Tema juhtimise all oli viis sõidukit, mis olid relvastatud kerge- ja raskekuulipildujatega. Hiljem ei ole seesugust relvaüksust Eestis kaitsevæes enam eksisteerinud. Mis üksusega oli tegemist?

4. Selleaastases ohuhinnangus pöörasime tähelepanu Venemaa tuumaheidutusele – meie naabermaa on ju kauaaegne tuumariik. 1980. aastal inspekteerisid NSVL-i valitsuse esindajad tuumaraketide komandopunkti ja pärisid valves olevalt kindralilt, mis saab siis, kui partei on andnud käsu raketid välja saata, aga vajalikke koode sisaldav kohver ei avane.

Kindralil oli kontrollijatele kohe konkreetne vastus olemas: ta nimetas ühe tööriista, mida selle kohvri avamiseks kasutada. Varsti pärast inspekteerimist kanti küsitav tööriist tuumajõudude komandopunktide ametlikku tegevusjuhisesse ja selle olemasolu kontrollitakse pidevalt tänaseni. Mis tööriistaga on tegemist? Vihjeks: küsitava tööriista nimetus on tuletatud ühest slaavi keelte sõnatüvest.

5. Alloleval I maailmasõja ajal tehtud fotol on kujutatud Johann Heinrich von Bernstorffi (14.11.1862 – 6.10.1939), kes oli Saksa poliitik ja suursaadik Ameerika Ühendriikides aastatel 1908–1917. J. H. von Bernstorffi suursaadikuks olemise ajal olid sakslased suhteliselt edukad erinevate sabotaažiaktide läbiviimises. Bernstorffi abistasid kapten Franz von Papen (muuhulgas hilisem Saksamaa riigikantsler) ja kapten Karl Boy-Ed, mereväeatašee. Kaubandusatašee Heinrich Albert korraldas sabotaažioperatsioonide rahalist poolt.

Mõned näited sabotaažiaktidest: 1. jaanuaril 1915 lasti õhku Roebingi juhtme- ja kaablitehas Trentonis New Jerseys ning 28. jaanuaril uputati Ameerika kaubalaev, mis vedas Suurbritanniasse nisu. 1915. aastal aitas Bernstorff korraldada ka üritust, mille eesmärgiks oli suunata fenool USA lõhkeainete tootmisest kõrvale ja müüa see sakslastele kuuluvatele keemiaettevõtetele, mis valmistasid aspiiriini ja selle eelkäijat salitsüülhapet.

Kuigi Bernstorff ise eitas ametlikult, et teadis nendest sabotaažiaktidest, nõustuvad paljud ajaloolased, et tal oli suur roll Saksamaa luure- ja sabotaažirünnakutes USA-s. Küsime aga, mis eesmärgil avaldati allolev foto ajalehes. Vihjeks, et teadaolevalt kasutati fotot sel eesmärgil esimest korda.

Kui soovid osaleda auhinnaloosis, lahenda 15. märtsiks järgmine ülesanne:

31.55476-8.12531
 21.418333-158.178611
 44.287998-110.317139
 36.551109-90.408058
 39.647686-5.818767
 bGFoZW5kdXNAdmFsaXNsdXVyZWZtZXQuZWU=

Õiged vastused:

5. Maine kahjustamiseks
4. Kuvalda
3. Jääpurjekate flotill
2. Kirsan Ijumzinov
1. Pepsi